

ming hebben genoopt, en zijn grote ervaring te Delft, waar hij in 1506 zelf rector werd, bezorgde hem ws. de plaats boven Cranenburg. In 1613 pas werd deze in de plaats van Ligneus conrector. In 1620 ontging hem bij de vacature-Carpentier het hem ooit beloofde rectoraat.

59) In zijn brief van 11.2.1986, mij gezonden door drs. A.M. Coebergh van den Braak. Zie nu zijn *Meer dan zes eeuwen Leids gymnasium*, 1988, p. 96 n. 85. Hier in Bijlage 2 de gehele tekst met toelichting. Copie op GAR.

60) In *Grepen* ziet men fig. 10 het Latijnse vers ter ere van Carpentier. In vertaling luidt het: Het is geen lichte taak de jeugd te leiden en haar te brengen naar de Hengstebron (d.i. de bron op de Helikon, de berg van de Muzen, waaruit dichters inspiratie putten). Dat weet wie wordt bestoven door het schoolstof, dat weet wie dondert temidden van de langgelokte schare. Dit presteert gij, Carpentier, voortreffelijk, en niet alleen dit; en geen moment laat ge ongebruikt. O gelukkig zijt ge te prijzen om uw talent! Voor u is schrijven een spel en wat anderen moeite kost gaat u moeiteloos af (quodque opus est aliis, hoc tibi praeter opus').

Het schoonschrijven was in die tijd een kunst (in 1590 hield men in Rotterdam een 'Pennestrijd') en een kunde: een mooie hand was 'een van de voornaamste instrumenten om in staat van officie gestelt oft om tot koopmanschap opghetrocken ende geavanceert te worden'. 'Een mooie hand': Erasmus prees in zijn *Compendium Vitae* de 'manus felicissima' van zijn vader die als afschrijver van religieuze teksten in Italië had gewerkt, zie *RJb.* 1989, 307/8. Vandaag waardeert men de kunst, zie bijv. A.R.A. Croiset van Uchelen, *Deliciae: over de schrijfkunst van Jan van den Velde*, 1984, en zijn artikel over de 'Prix de la Plume Couronnée' van 1590 in *Quaerendo* 6, 1976, 319 vv.

'De Gemeentebibliotheek te Rotterdam bezit van de 'Spiegel' een pracht-exemplaar', schreef J.G. van Gelder in zijn *Jan van de Velde*, 1933, p. 4.

61) GAR, Oud Notarieel Archief 17, 360/363, 25.9.1612. Transcriptie drs. R.A.D. Renting.

62) Vermelding verdient nog, ook om het pijnlijk contrast met het slot van Carpentiers eigen voorwoord, het einde van het lovend vers, dat baljuw Muylwyc bijdroeg:

'et RECTORE tuo sis, ROTTERODAMIA, faelix,
qui DESIDERIUM reque animoque refert' -
Geluk, o Rotterdam, om hem, uw Rector:
in werk en geest een tweede Desideer.

Bergschenhoek. 15 januari 1991.